

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Dosadašnja primjena Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti i kretanja na tržištu rada nameću potrebu daljeg inoviranja određenih zakonskih rješenja, odnosno utvrđivanja novih, koja će omogućiti realizaciju mjera i aktivnosti politike zapošljavanja, primjerene tim kretanjima, a koja se prije svega odnose na stvaranje šireg normativnog okvira za njihovu realizaciju.

Izmjene se odnose na izmjenu i dopunu postojećih mjera aktivne politike zapošljavanja (osposobljavanje za samostalan rad, osposobljavanje za rad kod poslodavca, javne radove i subvencije).

Takođe je proširen obuhvat lica na koja se primjenjuju odredbe ovog zakona, jer su jer se pojedine mjere aktivne politike zapošljavanje odnose na uključivanje učenika i studenata. Naime, učenicima se kroz mjeru profesionalna orijentacija pruža pomoć da objektivno sagleda planira i ostvaruje svoju profesionalnu karijeru, a studentima otvara mogućnost zapošljavanja na sezonskim poslovima.

Analiza na ovom planu nezaposlenosti ukazuju na to da je ekonomska kriza naročito pogodila mlade, koji izlaze iz obrazovnog sistema i ne mogu naći odgovarajuće zaposlenje. Takođe, lica sa posebnim potrebama i njihove porodice su nezadovoljni statusom zbog teže mogućnosti za pronalazak i zadržavanje zaposlenja i njihovog ponovnog uključivanja na tržište rada.

Opcija "status quo" bi još više produbila status ovih lica, negativno uticala na njihov odnos prema cjelokupnom društvu, koje nema razumijevanja za njihov težak socio-ekonomski položaj.

Donošenjem predloženog akta, kojim se licu sa posebnim potrebama, koje je kao dijete sa posebnim obrazovnim potrebama, završilo obrazovanje u skladu sa posebnim propisima, novčana naknada po osnovu nezaposlenosti priznaje u iznosu od 40% minimalne zarade dok čeka na zaposlenje, bez obzira na staž osiguranja, pokazao se, u ovom momentu, kao prihvatljiva opcija i za predstavnike nevladinih organizacija koji su učestvovali u njegovoj izradi.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim izmjenama pruža se mogućnost nezaposlenom licu, bez radnog iskustva u određenom nivou obrazovanja, da u radnom okruženju, stekne znanja i vještine potrebne za samostalno obavljanje

poslova određenog nivoa obrazovanja, u cilju zapošljavanja ili sticanja uslova za polaganje odgovarajućih stručnih ispita. Osposobljavanjem za samostalan rad, otvara se mogućnost finansiranja zarada pripravnika i lica na stručnom osposobljavanju, bez obzira na nivo obrazovanja.

Dalje se, predloženim izmjenama, stvara širi normativni okvir za ostvarivanje prava poslodavca na subvenciju u slučaju zapošljavanja određenih kategorija nezaposlenih lica, u skladu sa Akcionim planom i propisima Vlade.

Osposobljavanjem za rad kod poslodavca otvara se mogućnost nezaposlenom licu da se osposobi za obavljanje poslova radnog mjesta kod poslodavca, koji realizuje program osposobljavanja, radi zapošljavanja na određeno vrijeme, prvenstveno domaće radne snage.

Licima sa posebnim potrebama se omogućava socijalna sigurnost za vrijeme nezaposlenosti.

Navedeni ciljevi predloženi ovim propisom su u skladu sa Nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2012-2015 i Akcionim planom.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Rješavanje postavljenih ciljeva moguće su samo donošenjem izmjena i dopuna Zakona o zapošljavanje i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti.

Bez usvajanja i primjene predloženih rješenja u uslovima oporavka nakon ekonomske krize, negaivno uticalo na dalje zapošljavanje mladih, koji izlaze iz obrazovnog sistema i ne mogu naći odgovarajuće zaposlenje. Takođe, još više bi se produbilo nezadovoljstvo lica sa posebnim potrebama i njihovih porodica koje su nezadovoljni statusom zbog teže mogućnosti za pronalazak i zadržavanje zaposlenja i njihovog ponovnog uključivanja na tržište rada.

Usvajanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti predviđeno je Programom rada Vlade za II kvartal 2014. Godine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni efekti:

- poboljšanje statusa lica sa posebnim potrebama za vrijeme nezaposlenosti,
- vrijeme ostvarivanja prava na novčanu naknadu zbog nezaposlenosti računa se u staž osiguranja za ostvarivanje prava na penziju;
- brže uključivanje mladih u tržište rada na odgovarajućim poslovima.,
- smanjenje nezadovoljstva navedenih populacija vezano za njihov status.

Negativni efekti:

- izostanak izlaženja u susret poboljšanju statusa ovih kategorije nezaposlenih lica bi dovelo do daljeg povećanja nezadovoljstava ove populacije kroz različite oblike protesta.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Kada je u pitanju fiskalni uticaj predloga izmjena i dopuna ovog zakona on se, u krajnjem svodi na uticaj koji se odnosi na pitanje socijalne sigurnosti nezaposlenih lica sa posebnim potrebama.

- Kako je novčana naknada institut koji je međunarodnim konvencijama i domaćim zakonodavstvom predviđen u svrhu zaštite od nezaposlenosti, Budžetom za 2014. godinu za ovu namjenu predviđena su sredstva u iznosu od 12 mil€.

- Ova sredstva se u Budžetu utvrđuju na godišnjem nivou zbog obezbjeđivanja kontinuirane (mjesečne) isplate novčane naknade.

- Pravo na novčanu naknadu sada ostvaruje 520 lica sa posebnim potrebama, sa novčanom naknadom u mjesečnom iznosu od 77,20 € neto i bruto iznosu od 95,96€, što ukupno na mjesečnom nivou iznosi 40.144,00€ neto, odnosno sa doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje u bruto iznosu od 49.898,99 €, a na godišnjem nivou 598.787,88 € bruto.

- Ukupno posmatrajući, na osnovu navedenih rješenja predviđenih Predlogom zakona, za isplate novčanih naknada za lica sa posebnim potrebama potrebno je do kraja 2014 godine obezbijediti oko 100.000,00€ za oko 150 korisnika, koji do sada nijesu imali to pravo.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom donošenja predloženog propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.
- Prilikom donošenja predloženog propisa formirana je široka radna grupa od predstavnika MRSS, ZZZCG, Unije poslodavca CG, SSCG, USSCG i NVO „Naša inicijativa”.
- Članovi radne grupe postigli su konsenzus u svim pitanjima koji su bili predmet predloženih izmjena.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa.
- Utvrđivanje prava na novčanu naknadu licima sa posebnim potrebama, koji se prijave evidenciji ZZZCG, kao nezaposlena lica.
- Broj korisnika novčane naknade koji su ostvarili to pravo u skladu sa predloženim propisom.
- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zaduženo Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

10.06.2014.godine

Starješina